

AVIFAUNA
NATURRESOR

RUNDE

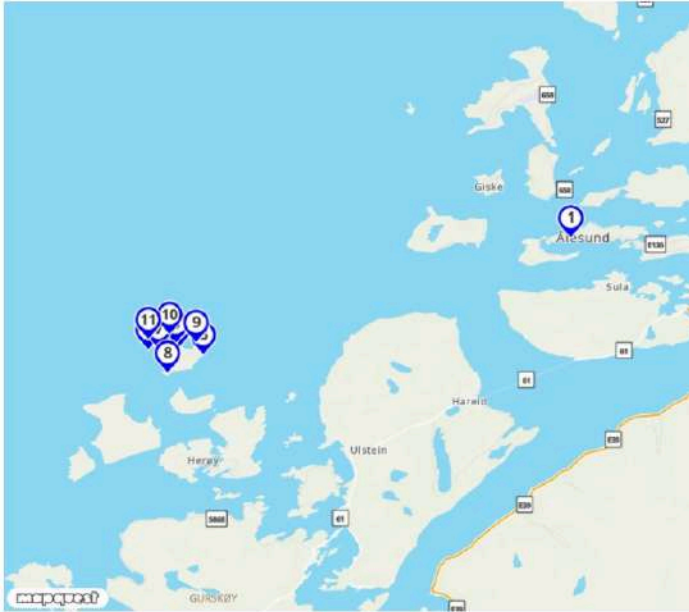
13-17 JULI 2025

Reseledare: David Armini

Reserapport

1. Ålesund	4. Runde pelagic	8. Runde-Stenbrottet
2. Runde	5. Runde-Goksøy	9. Runde-Storevågen
3. Runde havn	6. Runde-Goksøymyrane	10. Runde-Tindaneset
4. Runde pelagic	7. Runde-Lundeura	11. Raudenipa

Resedagbok

Söndag 13 juli

Reseledare David anlände först till mötesplatsen Ålesund och checkade ut vår bekväma bil och några timmar senare var alla deltagare samlade för avresa till Runde. Restiden är knappa två timmar inklusive färd med en nästan knäpptyst eldriven färja över en av Oslos många fjordar.

Det blev fisksoppa till middag direkt vid ankomst till vårt boende på Runde Miljøsentor och till det jordbær med is (jordgubbar med glass) till efterrätt vid panoramafönstren mot havet utanför. Redan under middagen fick vi se havssulor och lunnefåglar, än så länge avlägset men så småningom skulle vi få se dessa spektakulära fåglar mycket närmare!

Måndag 14 juli

Efter frukost promenerade vi mot båten och hade direkt tre udda arter för att vara Runde: mindre korsnäbb, talltita och tofsmes. Samtliga arter skulle vi se alla dagar på ön trots att det bara finns en handfull tidigare rapporter om någondera på artsobservasjoner.no (norska motsvarigheten till Artportalen).

I hamnen mötte vi upp med skeppare Johan och hans båt Aquila för färd ut på fjorden. I vanlig ordning får reseledaren en limpa att mata in trutar med, någon gång ska kanske en AviFauna-resa till Runde hitta någon spännande måsfågel och denna gång blev det faktiskt en sådan: Inte en anmärkningsvärd art, men väl livshistoria. För under de två resorna med Aquila kunde vi observera och dokumentera inte mindre

Foto sid 1: Lunnefågel, Göran Sundholm. Fågelberget och gruppbild, David Armini.

Lunnefågel. Foto: Göran Sundholm

än sex ringmärkta trutar. Fem var gråtrutar ringmärkta mellan 2016 och 2022 men mest spännande var en silltrut ringmärkt i trakten 2013. Därefter har denna silltrut noterats tio gånger i Spanien och en gång i Skåne 2017!

Silltruten som var ringmärkt 2013. Foto: David Armini

När vi närmade oss fågelbergen var första mer exklusiva arten en flock toppskarvar som huserade på en klipphäll och som vi kunde komma riktigt nära. Därefter hittade vi en större flock tobisgrisslor på vattnet som vi också kunde glida precis intill. Och så fortsatte den ena upplevelsen efter den andra: en gammal havsörn som åt på en havssula, lunnefåglar i tiotusental på vattnet, i luften och på klipporna, och lite fåtaligt sillgrisslor och tordmular runt båten.

Flera storlabbar kajkade nära båten och gjorde ett och annat utfall mot havssulor. Eftersom det var lämpligt vattenstånd tog vi en tur in i grottan Storeholet med båten. Inne i grottan häckar toppskarvar, sillgrisslor och tretåiga måsar och man kan komma så nära dem att det nästa går att sträcka ut en hand och klappa dem.

Efter drygt två timmar återvände vi till hamnen och Miljøsentret för norska varianten av smørrebrød till lunch och efter det en välförtjänt siesta.

Tretåig mås. Foto: Göran Sundholm

Eftermiddagsskådning blev längs västsidan av ön, vid Gøksøy camping där resan 2024 såg ut. Vi kammar noll på uter men tar in lite nya arter i strandkanten och en glass i kiosken. Längs bergssidorna spanar vi efter ringtrast och reseledaren skojar att det säkert blir vid resans sista stopp vi skulle få se någon sådan.

Efter middag satte vi av för en av resans höjdpunkter, att se fågelbergen från ovan och kunna komma de häckande lunnefåglarna riktigt nära. Vägen upp är brant i början, men är asfalterad och med räcken. Därefter kommer man upp på Gøksøymyren där storlabbar patrullerar och man nästan ständigt har en hängande över huvudet.

Framme vid branten vid Lundeura är utsikten hisnande och man kan stå på olika positioner som är lättare eller svårare att komma ut på. Enklast är att stå på en gångväg i trä där det finns räcken att luta sig mot och framåt kvällen kom flera lunnefåglar riktigt nära där.

Tisdag 15 juli

Efter den sena kvällen vid Lundeura tar vi en något senare morgon och beger oss efter frukost mot det gamla stenbrottet där vägen tar slut vid södra delen av ön. Direkt vi stiger ur bilen har vi resans nästa udda fågelobservation i form av en sjungande sävsångare och strax har vi hela fyra

som sjunger i de minimala vassruggarna. Strax efter sätter sig en ringtrast högt uppe i sluttningen men lämnar oss otillfredsställda. Däremot får vi fina möjligheter att studera och fotografera vinterhämping, dessutom med möjlighet att jämföra med vanlig hämping.

Vädret är nästan unikt fint och förutom en kort regnskur har vi under resan obrutet molnfri himmel, över 25 grader och emellanåt är havet spegelblank, en nära nog unik upplevelse i dessa trakter. Halva gruppen väljer att gå ner till den lilla playan vid hamnen för ett svalkande dopp, medan andra halvan uppsöker en udde för span över havet. Badgruppen fick fina historier om ön medan spangruppen såg en stormfågel och en kustlabb.

Efter middag återvänder vi till den södra och östra kuststräckan bort mot stenbrottet där vi får in några vadare: fina obsar på drillsnäppa och rödbena, men så kommer en annan vadare flygande i fjorden. Reseledaren tubar in den och snart är den bestämd till kustsnäppa i grann sommar-dräkt. Den landar snällt i en bukt och vi kan ta oss närmare för riktig njutobs i kvällssolen av denna art som endast är rapporterad två gånger tidigare från Runde på Artsobservationer.

Toppskarv. Foto: Göran Sundholm

Onsdag 16 juli

Vi ger oss på nytt ut på havet på morgonen, denna gång över en spegelblank fjord. Det startar fint med rastande sjöorre på vattnet och en havsörn som håller koll på oss från en kobbe. Vi repeterar första turen och kan smälta alla intrycken av alkor, labbar, toppskarvar och tretåiga måsar på närhåll. Nytt blir jagande kustlabbar och sedan styr vi ut längre ut på havet. Där ligger band av havssulor och plötsligt dyker en stormfågel upp och strax efter det en till. De stryker tätt intill båten men snabbt går det!

Som avslutning kör vi runt hela Runde och matar in mer vitfågel där vi kan läsa av flera ringmärkta.

Stormfågel. Foto: Bo Jerkeman

Efter lunch, kaka och kaffe delar gänget upp sig på samma vis som dagen innan, alltså att några badar och några kör spaning från udde, innan vi repriserar första middagen med fisksoppa och jordgubbar med glass. Kvällsskådning blir i backen upp mot Lundeura där vi spanar på mesinvasionen och några vinterhämplingar. Tre tornfalkar kretsar över klippbranterna och vi hoppas att det ska driva ut ringtrastar – för det var nämligen så vi hittade ringtrast under resan 2024. När så inte sker säger reseledaren igen att ”Ni ska se, det blir säkert sista morgonen vi hittar dem.”

Runde bjuder på en smäktande vacker kväll, när vi skålar i äppelmust på kvällskvisten. Utanför flyger en havsörn förbi, ivrigt uppvaktad av fiskmåsar och med en dito unge i klorna, och vi kan spana över det öppna havet som sträcker sig till Shetlandsöarna, Island, Färöarna och ända till New Foundland.

Storlabbb. Foto: David Armini

Torsdag 17 juli

Efter frukost spetsar vi på några av favoritstoppen, längs västkanten och reseledaren gör ett stopp vid en klippbrant där vi inte stannat förut och just när bildörren öppnas sitter plötsligt en grann ringtrasthane precis utanför! Precis som utlovats ända sedan första dagen.

Den har mat i näbben, så vi anar att den har bo i närheten. Vi backar undan och mycket riktigt flyger snart föräldrarna i skytteltrafik till boet med maskar och andra läckerheter. Det blir finfina möjligheter till observation och fotografi!

Efter ett span runt lövträden vid campingen återvänder vi för en sista fika vid Miljøsentret där vi även får med oss lunch och kaka. Men innan hemresan har vi ett stopp kvar: I Ålesund finns nämligen en koloni tretåiga måsar. På bara några meter håll kan man stå nedanför en klippside där det häckar hundratals par med denna söta mås.

Vi sätter oss för lunch på kajkanten, men kacklande tretåig mås bakom ryggen och njuter en sista stund av denna härliga resa.

Tack till deltagarna, Runde, det fina vädret och alla fåglar som bjöd på magnifika upplevelser!

Gullris och blålockor. Foto: Bo Jerkeman

Ringtrast. Foto: Göran Sundholm

Amiralfjäril. Foto: Bo Jerkeman

Selfie med gråtrut. Foto: David Armini

Sillgrisslor (inkl ringvia). Foto: David Armini

Fåglar:

- 1 **Grågås** *Anser anser anser*
Upp till 200 Runde 14-17.7. Observerad 5 dagar totalt.
- 2 **Gravand** *Tadorna tadorna*
2 Runde 13.7, 5 juvenil Runde 14.7, 10 längs vägen 13.7, 2 Runde havn 16.7 och 1 Runde - Goksøyr 16.7.
- 3 **Gräsand** *Anas platyrhynchos platyrhynchos*
1 Runde - Goksøyr 13.7 och upp till 10 Runde 14-17.7.
- 4 **Ejder** *Somateria mollissima borealis*
2 juvenil ♀ längs vägen 13.7 och 1 juvenil ♀ Runde - Goksøyr 14.7.
- 5 **Sjörre** *Melanitta nigra*
2 Runde pelagic 16.7 och 4 Runde havn 16.7.
- 6 **Småskrake** *Mergus serrator*
1 adult ♀ Runde havn 14.7.
- 7 **Tornseglare** *Apus apus apus*
Längs vägen 13.7.
- 8 **Klippduva** *Columba livia var_domestica*
2 Ålesund 17.7.
- 9 **Ringduva** *Columba palumbus palumbus*
1 Runde - Goksøyr 13.7, 1 Runde 14.7, 3 Runde - Stenbrottet 15.7 och 1 Runde 16.7.
- 10 **Strandskata** *Haematopus ostralegus ostralegus*
Observerad Runde 13-17.7.
Den enda vanliga vadaren på Runde, men står å andra sidan på nästan varje liten snutt strand.
- 11 **Storspov** *Numenius arquata arquata*
1 Runde havn 16.7.
- 12 **Drillsnäppa** *Actitis hypoleucos*
1 Runde 13.7, 1 Runde - Goksøyr 14.7, 1 Runde - Stenbrottet 15.7, 1 Runde 15.7 och 1 Runde - Goksøyr 17.7.
- 13 **Rödbena** *Tringa totanus*
2 Runde havn 15.7.
- 14 **Kustsnäppa** *Calidris canutus*
1 Runde - Stenbrottet 15.7.
Endast tredje rapporterade på Runde. I sommardräkt och kunde både filmas och fotograferas fint.
- 15 **Fisktärna** *Sterna hirundo hirundo*
1 längs vägen 13.7 och 1 Ålesund 17.7.
- 16 **Tretåig mås** *Rissa tridactyla tridactyla*
400 Runde pelagic 14.7, 400 Runde pelagic 16.7 och 700 Ålesund 17.7.
Antalen är grova uppskattningar. Koloni i Ålesund går att stå bara några meter ifrån. Tidigare uppskattades 50 000 tretåig mås häcka på Runde men antalet har gått ned kraftigt liksom för många andra havsfåglar.
- 17 **Skrattmås** *Chroicocephalus ridibundus*
2 juvenil Ålesund 17.7.
- 18 **Fiskmås** *Larus canus canus*
Observerad 5 dagar totalt.

- 19 **Gråtrut** *Larus argentatus argentatus*
Observerad 5 dagar totalt.
Hela sex individer med ring kunde läsas av. Den äldsta var född 2016.
- 20 **Havstrut** *Larus marinus*
Upp till 10 om dagen, Runde 13-16.7.
- 21 **Silltrut** *Larus fuscus intermedius*
10 Runde 13.7, 10 Runde pelagic 14.7, 5 Runde 15.7, 10 Runde pelagic 16.7, 1 Ålesund 17.7 och 1 Runde 17.7.
En individ med ring kunde läsas av. Den var född 2013 och har sedan dess varit i Skåne 2017 och tioalet gånger i Spanien.
- 22 **Kustlabb** *Stercorarius parasiticus*
2 Runde pelagic 14.7, 1 Runde - Stenbrottet 15.7, 1 Runde 15.7 och 2 Runde pelagic 16.7.
- 23 **Storlabb** *Stercorarius skua*
6 Runde pelagic 14.7, 10 Runde - Goksøyrrmyrane 14.7 och 6 Runde pelagic 16.7.
I dag finns omkring 50 par på Runde, men den är en sent tillkommen häckfågel. Först på åttiotalet började den häcka på ön. Den lever som kleptoparasit med specialisering på havssulor.
- 24 **Lunnefågel** *Fratercula arctica*
10 Runde 13.7, 10000 Runde - Lundeura 14.7, 10 Runde 15.7, 10000 Runde - Lundeura 16.7 och 10 Runde 17.7.
Den stora stjärnan i Rundes show! Omkring 30 000 par uppskattas de senaste åren häcka på ön men häckningsframgången är sannolikt dålig under 2025. Förhoppningsvis är det en tillfällig nedgång. Långsiktigt har dock antalet par minskat kraftigt från tidigare omkring 100 000 par.
Vi såg lunnefågel på alla sätt man kan se dem: Mycket nära när de låg på havet och fiskade, när de svärmade över våra huvuden på båten, och i ibland alldeles intill i gräsbranterna när vi var uppe vi Lundeura.
- 25 **Tobisgrissla** *Cephus grylle arcticus*
30 Runde pelagic 14.7, 10 Runde - Stenbrottet 15.7 och 30 Runde pelagic 16.7.
- 26 **Tordmule** *Alca torda torda*
50 Runde pelagic 14.7, 10 Runde - Lundeura 14.7 och 50 Runde pelagic 16.7.
- 27 **Sillgrissla** *Uria aalge aalge*
100 Runde pelagic 14.7 och 100 Runde pelagic 16.7.
- 28 **Storlom** *Gavia arctica arctica*
1 Runde pelagic 14.7.
- 29 **Stormfågel** *Fulmarus glacialis auduboni*
1 Runde 15.7 och 2 Runde pelagic 16.7.
Arten har helt utgått som häckfågeln från ön. Tidigare häckade tusentals par här.
- 30 **Havssula** *Morus bassanus*
10 Runde 13.7, 2000 Runde pelagic 14.7, 10 Runde - Stenbrottet 15.7, 100 Runde 15.7, 2000 Runde pelagic 16.7 och 50 Runde 17.7.
Cirka 3000 par havssula beräknas häcka på Runde och det är mäktigt att komma precis intill kolonin med båt. Både vackert och tragiskt har deras bon helt ändrat utseende: Förr var de gjorda med sjögräs, men numera bygger havssulorna bona mycket med hjälp av gamla fiskegarn.
- 31 **Storskarv** *Phalacrocorax carbo carbo*
2 Runde - Goksøyrr 14.7, 3 Runde - Stenbrottet 15.7 och 2 Ålesund 17.7.
- 32 **Toppskarv** *Gulosus aristotelis aristotelis*
50 Runde pelagic 14.7, 10 Runde - Lundeura 14.7, 10 Runde - Stenbrottet 15.7, 50 Runde pelagic 16.7 och 20 Runde 17.7.
Omkring 150 till 200 par häckar på Runde.

- 33 **Gråhäger** *Ardea cinerea cinerea*
Observerad Runde 13-17.7.
Mycket udda såg vi flera gånger gråhägrar komma insträckande övet havet, största flocken på 12 ex.
- 34 **Havsörn** *Haliaeetus albicilla albicilla*
1 adult Runde pelagic 14.7, 1 adult Runde 15.7, 2 Runde 16.7, 1 Runde pelagic 16.7 och 2 Runde havn 16.7.
Medan flera av sjöfåglarna minskar har havsörn öka väsentligt, inte bara på Runde utan över hela Norden. Att det går bra för topprovdjur kan tolkas som en positiv signal i ekosystem. Dessa fåglar och djur är renhållningsarbetare som ofta jagar sjuka individer och på så vis minskar smittspridning.
- 35 **Tornfalk** *Falco tinnunculus tinnunculus*
1 längs vägen 13.7, 1 Runde - Stenbrottet 15.7, 3 Runde - Goksøyr 15.7 och 2 Runde - Goksøyr 16.7.
- 36 **Skata** *Pica pica*
Observerad 5 dagar totalt.
- 37 **Gråkråka** *Corvus cornix cornix*
Observerad 5 dagar totalt.
- 38 **Korp** *Corvus corax corax*
1 Runde - Stenbrottet 15.7.
Väldigt märkligt sågs det korp varje dag under resan 2024, men på årets resa sågs endast en korp.
- 39 **Svartmes** *Periparus ater ater*
4 Runde 14.7, 1 Runde - Stenbrottet 15.7, 15 Runde 16.7 och 5 Runde 17.7.
Svartmes brukar ses på AviFaunas resor till Runde, men det var fler observationer i år och kanske del av invasionsrörelser.
- 40 **Tofsmes** *Lophophanes cristatus*
1 Runde 14.7 och 2 Runde - Stenbrottet 15.7.
Tofsmes är mycket ovanlig på Runde o i Artsobservationer finns bara en handfull rapporterade. Troligen pågår en invasionsrörelse av arten.
- 41 **Talltita** *Poecile montanus*
2 Runde 14.7, 2 Runde - Stenbrottet 15.7, 6 Runde 16.7 och 2 Runde 17.7.
Talltita är ännu ovanliga på Runde än tofsmes och det är mycket förvånande att vi såg den dagligen. Ännu märkligare kom vid ett tillfälle en flock om sex individer översträckande.
- 42 **Blåmes** *Cyanistes caeruleus caeruleus*
1 Runde 15.7.
- 43 **Talgoxe** *Parus major major*
2 Runde - Goksøyr 13.7, 4 Runde 14.7 och 5 Runde 16.7.
- 44 **Ladusvala** *Hirundo rustica rustica*
Längs vägen 13.7, 10 Runde - Goksøyr 14.7, 10 Runde 15.7, 10 Runde 16.7 och längs vägen 17.7.
- 45 **Lövsångare** *Phylloscopus trochilus acredula*
1 Runde - Goksøyr 13.7, 3 Runde 14.7, 6 Runde - Stenbrottet 15.7, 2 Runde 16.7 och 4 Runde 17.7.
- 46 **Gransångare** *Phylloscopus collybita abietinus*
1 Runde - Goksøyr 14.7, 3 Runde - Stenbrottet 15.7, 1 Runde - Goksøyr 16.7 och 1 Runde - Goksøyr 17.7.
- 47 **Sävsångare** *Acrocephalus schoenobaenus*
4 Runde - Stenbrottet 15.7.
Sävsångare är generellt på nedgång men tydligen inte på Runde! Där är första observationen för en AviFauna-resa till ön och det finns bara ett fåtal rapporterade tidigare från ön på Artsobservationer. Och vi hade hela fyra sjungande på en kort sträcka på södra delen av ön!
- 48 **Törnsångare** *Curruca communis communis*
1 Runde - Goksøyr 14.7 och 1 Runde - Stenbrottet 15.7.

- 49 **Kungsfågel** *Regulus regulus*
4 Runde 14.7, 2 Runde - Stenbrottet 15.7 och 4 Runde 16.7.
Även detta är en art som vi såg oväntat mycket av. Tidigare resor med AviFauna till ön har inte sett några kungsfåglar.
- 50 **Gärdsmyg** *Troglodytes troglodytes troglodytes*
1 Runde - Goksøyr 13.7, 1+1 hörd Runde - Goksøyr 14.7, 3 Runde - Stenbrottet 15.7, 3 Runde 16.7 och 10 Runde 17.7.
- 51 **Stare** *Sturnus vulgaris vulgaris*
10 Runde - Goksøyr 13.7, 10 Runde 14.7, 30 Runde - Stenbrottet 15.7, 1 Runde 16.7 och 20 Runde - Goksøyr 17.7.
- 52 **Taltrast** *Turdus philomelos philomelos*
1 Runde - Goksøyr 14.7, 1 Runde - Stenbrottet 15.7, 1 Runde - Goksøyr 16.7 och 1 Runde - Goksøyr 17.7.
- 53 **Koltrast** *Turdus merula merula*
Observerad 5 dagar totalt.
- 54 **Ringtrast** *Turdus torquatus torquatus*
1 Runde - Stenbrottet 15.7, 1 ♀ Runde havn 16.7 och 1 adult par som matade, Runde 17.7.
Till en början hade vi bara avlägsna och flyktiga obsar och först den sista morgonen hade vi turen att hitta ett bo. På respektfullt avstånd kunde vi följa fint hur både hanen och honan kom till boet och matade!
- 55 **Rödhake** *Erithacus rubecula rubecula*
1 Runde - Goksøyr 13.7 och 1 Runde - Stenbrottet 15.7.
- 56 **Svart rödstjärt** *Phoenicurus ochruros*
1 Runde - Stenbrottet 15.7.
- 57 **Stenskvätta** *Oenanthe oenanthe oenanthe*
2 Runde - Goksøyr 14.7, 10 Runde - Stenbrottet 15.7 och 2 Runde havn 16.7.
- 58 **Pilfink** *Passer montanus montanus*
2 Runde havn 14.7.
- 59 **Gråsparv** *Passer domesticus domesticus*
6 Runde 14.7, 2 Runde - Stenbrottet 15.7, 10 Runde havn 16.7 och 10 Runde havn 17.7.
- 60 **Järnsparv** *Prunella modularis modularis*
1 Runde - Stenbrottet 15.7 och 1 Runde 17.7.
- 61 **Sädesärla** *Motacilla alba alba*
Observerad 5 dagar totalt.
- 62 **Ängsplärka** *Anthus pratensis*
10 Runde - Goksøyrmyrane 14.7 och 4 Runde - Stenbrottet 15.7.
- 63 **Skärpiplärka** *Anthus petrosus littoralis*
2 Runde - Goksøyr 13.7, 20 Runde - Goksøyr 14.7, 20 Runde - Stenbrottet 15.7, Runde 16.7 och Runde 17.7.
- 64 **Bofink** *Fringilla coelebs coelebs*
1 adult ♂ Runde - Stenbrottet 15.7 och 1 adult ♀ Runde - Goksøyr 16.7.
- 65 **Grönfink** *Chloris chloris chloris*
1 Runde 14.7 och 1 adult ♂ Runde - Stenbrottet 15.7.
- 66 **Vinterhämling** *Linaria flavirostris flavirostris*
2 Runde - Goksøyr 14.7, 20+2 hörda Runde - Stenbrottet 15.7 och 5 Runde - Goksøyr 16.7.
- 67 **Hämling** *Linaria cannabina cannabina*
10 Runde - Stenbrottet 15.7 och 4 Runde - Goksøyr 16.7.

- 68 **Gråsiska** *Acanthis flammea flammea*
5 Runde 13.7, 5 Runde 14.7, 3 Runde - Stenbrottet 15.7, 4 Runde 16.7 och 4 Runde 17.7.
- 69 **Mindre korsnäbb** *Loxia curvirostra*
Upp till 6 Runde 14-17.7.
- 70 **Grönsiska** *Spinus spinus*
1 adult ♂ Runde - Stenbrottet 15.7.

Däggdjur:

- 1 **Gråsäl** *Halichoerus grypus*
1 Runde pelagic 14.7.